

**DELTA
PARTNER**

STOWARZYSZENIE
WSPIERANIA
INICJATYW
GOSPODARCZYCH

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Mława na lata 2016-2025

Ewaluacja on-going

Rewitalizacja w Mławie

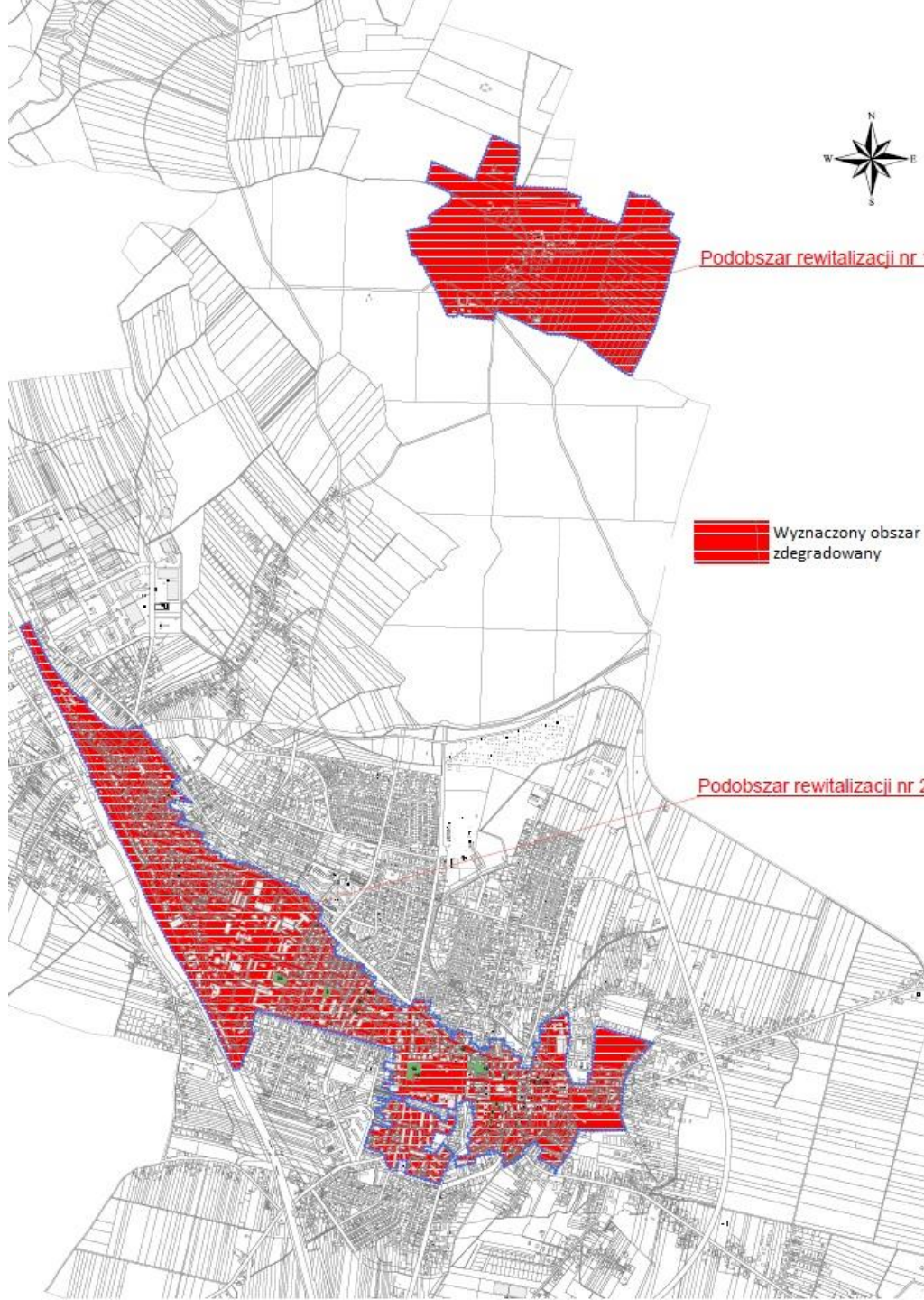
- GPR realizowany jest **od 2017 r.**
- W granicach obszaru rewitalizacji mieszka **8 161 osób**, na powierzchni **3,06 km²**.
- Obszar obejmuje **8,81 % powierzchni miasta** i zamieszkały jest przez **27,3% mieszkańców miasta**.
- Obszar rewitalizacji podzielony jest na 2 podobszary:

Podobszar nr 1

obejmuje część osiedla Krajewo, tereny zamieszkane, oraz teren przy zbiorniku wodnym.

Podobszar nr 2

obejmuje całe Osiedle nr 8 Obrońców Mławy oraz część osiedli: nr 1 Śródmieście, nr 5 Kościuszki, nr 10 Kozielsk, nr 14 Zawkrze

Podobszar rewitalizacji nr 1

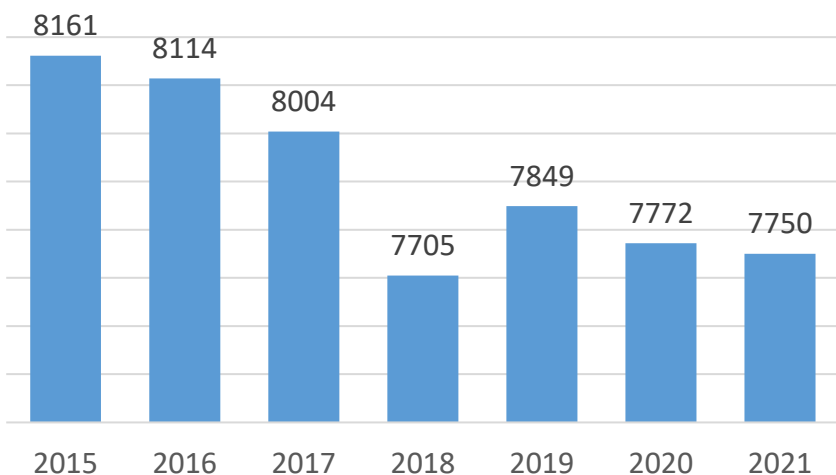
Wyznaczony obszar
zdegradowany

Podobszar rewitalizacji nr 2

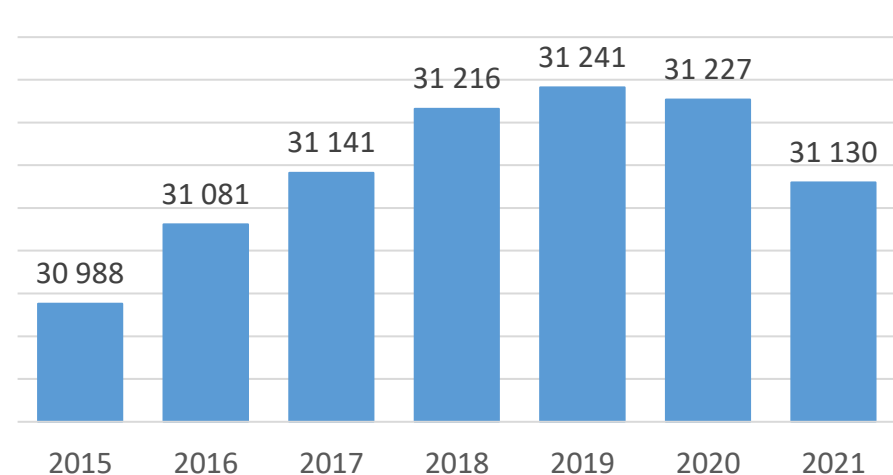

Analiza zmian dokonanych/zachodzących w obszarze rewitalizacji – dane statystyczne

Zmiana liczby ludności na obszarze rewitalizacji

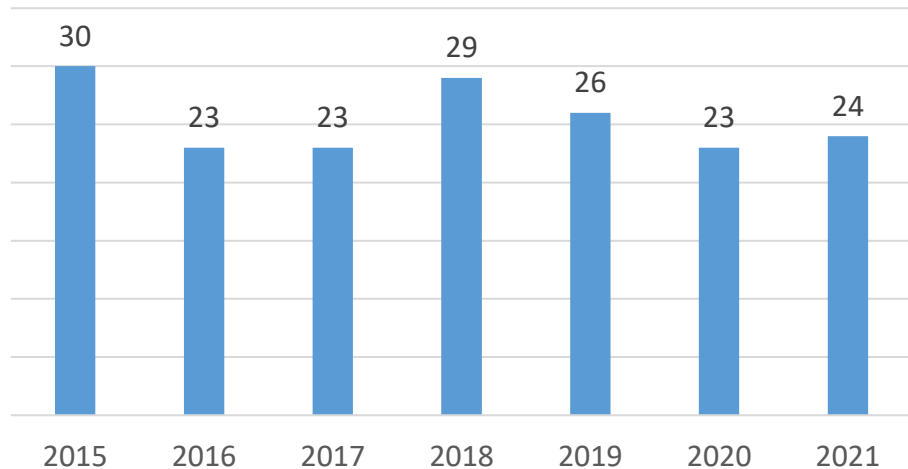

Zmiana liczby ludności Miasta Mława

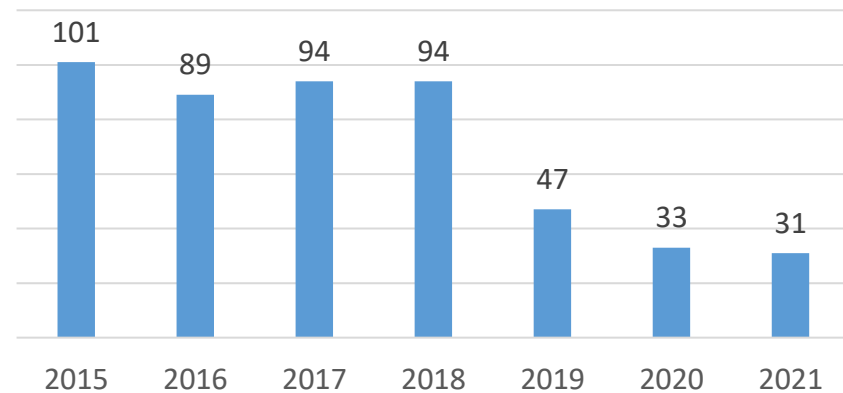

Nazwa osiedla	Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Śródmieście	2989	2985	2984	2806	2874	2811	2686
Kościuszki	1435	1432	1256	1289	1470	1455	1473
Obrońców Mławy	1254	1280	1276	1276	1259	1264	1434
Kozielsk	535	515	518	506	464	458	444
Krajewo	64	67	64	64	64	64	69
Zawkrze	1884	1835	1906	1764	1718	1720	1644
Razem	8161	8114	8004	7705	7849	7772	7750
% spadku	0%	-0,60%	-1,40%	-3,90%	1,80%	-1,00%	-0,3%

liczba wydanych niebieskich kart na obszarze rewitalizacji

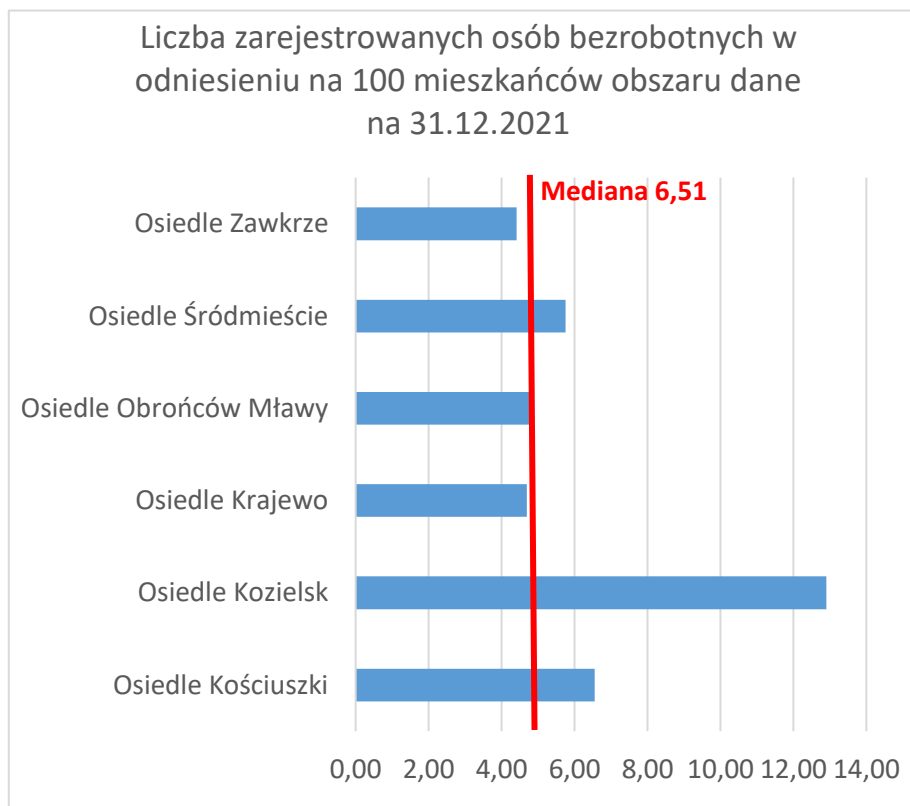

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w OR

Rok	Liczba niebieskich kart wydanych na terenie całego miasta Mława	Liczba niebieskich kart wydanych na obszarze rewitalizacji	Liczba niebieskich kart w odniesieniu do 100 mieszkańców obszaru rewitalizacji	wskaźnik wzrostu [%]
2015	61	30	0,4	0,0
2016	69	23	0,3	23,3
2017	98	23	0,3	23,3
2018	100	29	0,4	3,3
2019	112	26	0,3	13,3
2020	114	23	0,3	23,3
2021	100	24	0,3	20,0

Obszary	Ogólna liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych	Liczba zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych	liczba bezrobotnych w odniesieniu do 100 mieszkańców	liczba długotrwale bezrobotnych w odniesieniu do 100 mieszkańców
Osiedle Kościuszki	94	40	6,55	2,79
Osiedle Kozielsk	69	27	12,90	5,05
Osiedle Krajewo	3	2	4,69	3,13
Osiedle Obrońców Mławy	60	24	4,78	1,91
Osiedle Śródmieście	172	81	5,75	2,71
Osiedle Zawkrze	83	36	4,41	1,91
RAZEM	481	210	5,89	2,57

➤ Mediana na rok 2015 wynosiła **8,46**

➤ Mediana na rok 2015 wynosiła **4,23**

Analiza postępu realizacji wskaźników

Cele strategiczne

Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Mława na lata 2016–2025

Cel operacyjny nr 1	Wsparcie w rozwiązywaniu problemów społecznych oraz przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk
Cel operacyjny nr 2	Podniesienie poziomu aktywności gospodarczej w obszarze rewitalizacji
Cel operacyjny nr 3	Podniesienie jakości środowiska naturalnego
Cel operacyjny nr 4	Poprawa warunków funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji
Cel operacyjny nr 5	Podniesienie poziomu technicznego obiektów i infrastruktury w obszarze rewitalizacji.

CELE STRATEGICZNE	MIERNIKI	WSKAŹNIKI	WARTOŚĆ W LATACH:						EFEKT DZIAŁAŃ	
Cel I.	Poprawa wsparcia osób niepełnosprawnych	Wzrost liczby osób niepełnosprawnych korzystających ze wsparcia	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA	
			190	211	213	215	204	192		
			Wzrost liczby oferowanych działań wspierających kierowanych do osób niepełnosprawnych	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
				43	58	48	46	33	58	
			Wzrost liczby oferowanych działań wspierających, kierowanych do osób starszych	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
				43	59	64	77	58	94	
	Wzrost frekwencji w lokalnych wyborach i głosowaniach	Liczba osób uczestniczących w wyborach na przewodniczących osiedli w odniesieniu do 100 mieszkańców	2015			2019			POPRAWA	
			1,75			4,32				
		Liczba osób biorących udział w głosowaniu nad budżetem obywatelskim w odniesieniu do 100 mieszkańców	2016		2017		2018		POPRAWA (w latach 2019-2021 Miasto Mława nie prowadziło naborów do budżetu obywatelskiego)	
			13,3		10,6		5,8			

CELE STRATEGICZNE	MIERNIKI	WSKAŹNIKI	WARTOŚĆ W LATACH:						EFEKT DZIAŁAŃ
Cel I.	Wzrost aktywizacji zawodowej	Liczba wolnych miejsc pracy w obszarze rewitalizacji	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			406	432	325	306	228	254	
	Zmniejszenie natężenia występowania przemocy w rodzinie	Liczba niebieskich kart w odniesieniu do 100 mieszkańców	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	
	Wzrost samodzielności rodzin w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	Spadek liczby rodzin wymagających pomocy pedagogów i psychologów	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			1296	899	864	776	739	857	
		Spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			89	94	94	47	33	31	
	Spowolnienie zjawiska depopulacji	Liczba nowych mieszkańców	2016	2017	2018	2019	2020	2021	SPADEK
			651	689	265	286	237	291	
	Zmniejszenie spadku liczby ludności w obszarze rewitalizacji	2016	2017	2018	2019	2020	2021	TENDENCJA ZMIENNA	
		-0,6%	1,4%	-3,9%	1,8%	-1,0%	-0,3%		

CELE STRATEGICZNE	MIERNIKI	WSKAŹNIKI	WARTOŚĆ W LATACH:						EFEKT DZIAŁAŃ
Cel II.	Wzrost promocji przedsiębiorców prowadzących działalność w obszarze rewitalizacji	Wzrost liczby podmiotów gospodarczych promujących się w ramach akcji realizowanych przez Miasto Mława i jednostki organizacyjne	2016	2017	2018	2019	2020	2021	SPADEK
			135	129	117	127	10	66	
	Wzrost przedsiębiorczości w obszarze rewitalizacji	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców prowadzących działalność w obszarze rewitalizacji	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			12,5	12,3	16,5	13,2	13,6	15,4	
Cel III.	Zmniejszenie emisji zanieczyszczenia powietrza	Liczba budynków wielorodzinnych, które zmieniły źródło ogrzewania na bardziej ekologiczne	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			0	1	1	4	0	1	
	Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej	Liczba ekologicznych kampanii społecznych	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			3	7	5	8	3	3	
		Liczba nowych proekologicznych kierunków kształcenia	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			1	1	0	0	0	0	
	Podniesienie dostępności do ekologicznych technologii	Liczba wykwalifikowanych specjalistów z dziedziny energii odnawialnej	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			0	0	0	0	18	0	

CELE STRATEGICZNE	MIERNIKI	WSKAŹNIKI	WARTOŚĆ W LATACH:						EFEKT DZIAŁAŃ
Cel IV.	Poprawa estetyki obszaru rewitalizacji	Liczba obiektów, których estetyka poprawiła się	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			6	4	2	2	4	1	
	Wzrost dostępności przestrzeni publicznych	Liczba nowych zagospodarowanych i uporządkowanych przestrzeni publicznych	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			1	1	6	3	1	0	
Cel V.	Poprawa funkcjonalności i dostępności budynków użyteczności publicznej	Odsetek budynków użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			0,71	0,71	0,73	0,73	0,73	0,73	
	Wzrost jakości zamieszkiwania w zasobach gminnych	Liczba budynków, w których podniósł się standard (ogrzewanie, dostęp do ciepłej wody, gaz, łazienka, wc)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			0	1	0	5	1	0	
		Liczba obiektów mieszkalnych, których estetyka poprawiła się	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			3	2	1	1	3	0	

CELE STRATEGICZNE	MIERNIKI	WSKAŹNIKI	WARTOŚĆ W LATACH:						EFEKT DZIAŁAŃ
Cel V.	Poprawa jakości energetycznej budynków	Odsetek budynków użyteczności publicznej, w których została wykonana termomodernizacja, w ogólnej liczbie tych budynków	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			0,68	0,68	0,68	0,71	0,71	0,71	
		Odsetek budynków mieszkalnych, w których została wykonana termomodernizacja, w ogólnej liczbie tych budynków w zasobie mieszkaniowym gminy	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			0,19	0,22	0,22	0,41	0,44	0,44	
	Poprawa jakości budynków użyteczności publicznej	Liczba zmodernizowanych i odnowionych budynków użyteczności publicznej	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			0	0	0	2	0	0	
	Poprawa infrastruktury	Liczba nowych obiektów infrastrukturalnych	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			0	2	0	1	3	0	
	Poprawa estetyki obiektów zabytkowych	Liczba zmodernizowanych i odnowionych obiektów zabytkowych	2016	2017	2018	2019	2020	2021	POPRAWA
			0	1	1	1	0	0	

Analiza realizacji projektów rewitalizacyjnych

Realizacja projektów rewitalizacyjnych

	Zrealizowane/ zakończone	W trakcie realizacji	Zakładane do realizacji	Wycofane/ wstrzymane	Razem
Podobszar 1	0	0	1	1	2
Podobszar 2	10	3	0	6	19
Projekty obejmujące oba podobszary	0	1	0	2	3
Razem	10	4	1	9	24
Wartość %	42%	17%	4 %	37%	100%

Zrealizowane projekty

Projekt	status	Rezultat
1. Akademia kompetencji wychowawczych	w trakcie realizacji	Poprawa relacji rodzinnych.
4. Ciepłej taniej Graniczna 84/1	zrealizowano	Zmniejszenie emisji zanieczyszczenia powietrza.
5. Ciepłej taniej Graniczna 84/2	zrealizowano	Zmniejszenie emisji zanieczyszczenia powietrza.
6. Ciepłej taniej Płocka 5/7	zrealizowano	Poprawa estetyki obiektów, poprawa efektywności energetycznej
7. Ciepłej taniej Płocka 11/13	zrealizowano	Poprawa estetyki obiektów mieszkalnych, poprawa estetyki obszaru rewitalizacji
8. Ciepłej taniej Stary Rynek 2	realizacja przerwana w trakcie/zakończono	Poprawa estetyki obiektów mieszkalnych, Powód przerwania: wysokie koszty eksploatacji
10. Ciepłej taniej Żwirki 15	realizacja przerwana w trakcie/zakończono	Wymiana okien w lokalach komunalnych, z przyczyn ekonomicznych zrezygnowano z realizacji reszty założeń
11. Godnie i wygodnie Piłsudskiego 31	w trakcie realizacji	-

Zrealizowane projekty

Projekt	status	Rezultat
12. Jarmark św. Wojciecha	w trakcie realizacji	Podjęte działania wspierające jarmark łącznie: 14 wzrost liczby podmiotów wystawiających się w ramach jarmarku
14. Park aktywnych	zrealizowane	zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznych, wzrost aktywności społecznej.
15. „Popówka”	zrealizowano	Zwiększenie ilości miejsc dostępnych do prowadzenia aktywności społecznej
17. Przyjazny dom	w trakcie realizacji	Wzrost aktywności społecznej, liczba wyremontowanych budynków - 2
19. Serce miasta	zrealizowano	Nowy obiekt infrastrukturalny, zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznej, poprawa estetyki obiektów na obszarze rewitalizacji
22. Słowackiego 5 po zmianach	zrealizowano	liczba wyremontowanych budynków - 1, poprawa estetyki obiektów mieszkalnych

Projekty wstrzymane/wycofane

Projekt	status	Przyczyna wstrzymania/wycofania
2. Budowa Centrum Edukacji Zawodowej Energii Odnawialnej w Budownictwie	wstrzymano	podmiot realizujący zadanie – Starostwo Powiatowe w Mławie, nie podjął działań zmierzających do rozpoczęcia inwestycji zaplanowanej na lata 2016-2018, czego powodem był brak możliwości wnioskowania o dofinansowanie zgłoszonego do GPRMM przedsięwzięcia.
3. Centrum Aktywności Osób Niepełnosprawnych	wycofano	projekt nie był realizowany w postaci przewidzianej w GPRMM w przewidywanym okresie. w 2021 r. MOPS realizował w ramach projektu programu na rzecz osób niepełnosprawnych.
9. Ciepłej taniej Stary Rynek 14	wycofano	projekt wycofany z realizacji ze względu na brak zgody właściciela budynku – wspólnoty mieszkaniowej na realizację zadania i przeznaczenia środków finansowych na ten cel
13. Mobilek	wstrzymano	rozpoczęcie przedsięwzięcia uzależnione jest od możliwości pozyskania środków z zewnątrz
16. Portal internetowy oraz program informacyjny Mławski Tygodnik Telewizyjny	wstrzymano	realizacja nie została rozpoczęta - brak informacji od realizatora

Projekty wstrzymane/wycofane

Projekt	status	Przyczyna wstrzymania/wycofania
18. Punkt Wsparcia dla Seniorów	wycofano	projekt nie był realizowany w postaci przewidzianej w GPRMM w przewidywanym okresie. w 2021 r. MOPS realizował w ramach projektu program pod nazwą „Dzienny Dom Seniora”, który spełnia założenia programu rewitalizacji.
20. Słowackiego 1 po zmianach	wstrzymano	Nie zostały zabezpieczone środki finansowe na realizację, przebudowa budynków na ul. Słowackiego została przesunięta na dalsze lata.
21. Słowackiego 3 po zmianach	wstrzymano	Nie zostały zabezpieczone środki finansowe na realizację, przebudowa budynków na ul. Słowackiego została przesunięta na dalsze lata.
23. Zakład Opieki Leczniczej z częścią rehabilitacyjną dla osób potrzebujących opieki całodobowej	wstrzymano	realizacja nie została rozpoczęta - brak informacji od realizatora
24. Zielone, ekologiczne Krajewo dla rodzin	zakładane do realizacji	projekt realizuje cele strategiczne rozwoju miasta zapisane w „SUiKZMM”, wykorzystano środki na zakup nieruchomości, kwestię nabycia gruntów uzależnia się od decyzji burmistrza miasta.

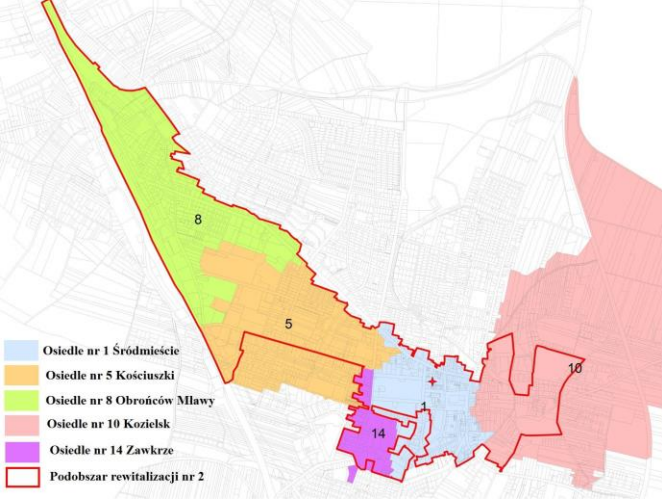

Przykładowe efekty działań rewitalizacyjnych

Podobszar 2 Os. Śródmieście - DOM HANDLOWY

Projekt nr 19 Serce Miasta

- Zakończenie realizacji – 30.04.2019 r.
- Wykonane prace: nowe nawierzchnie, kanał wodny z fontannami, przebudowa sieci wod-kan, obiekty małej architektury, remont zewnętrzny budynku, uporządkowanie przestrzeni publicznej.
- Nakłady: **3 704 842,60 zł**

Rok 2016

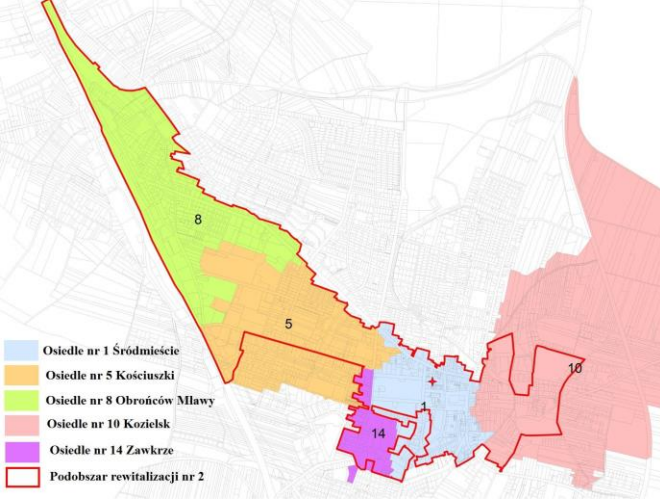
Rok 2022

Podobszar 2 Oś. Śródmieście

Projekt nr 19 Serce Miasta

- Rezultaty osiągnięte: nowy obiekt infrastrukturalny, zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznej, poprawa estetyki obiektu

Rok 2016

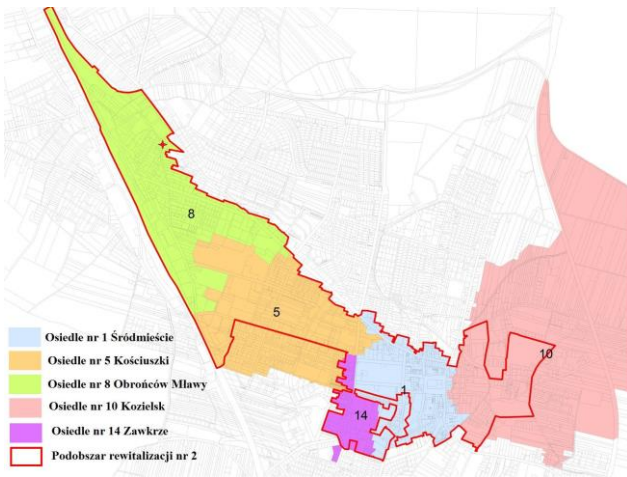
Rok 2022

Podobszar 2 Os. Obrońców Mławy

Projekt nr 4 Ciepłej taniej Graniczna 84/1

- Wykonane prace to m.in. Przyłącze gazu do budynku, wewnętrzna instalacja gazowa, remont klatki schodowej
- Nakłady: 171 669 zł
- Rezultaty osiągnięte: zmniejszenie emisji zanieczyszczenia powietrza, zmiana źródła ogrzewania na ekologiczne.

Rok 2016

Rok 2022

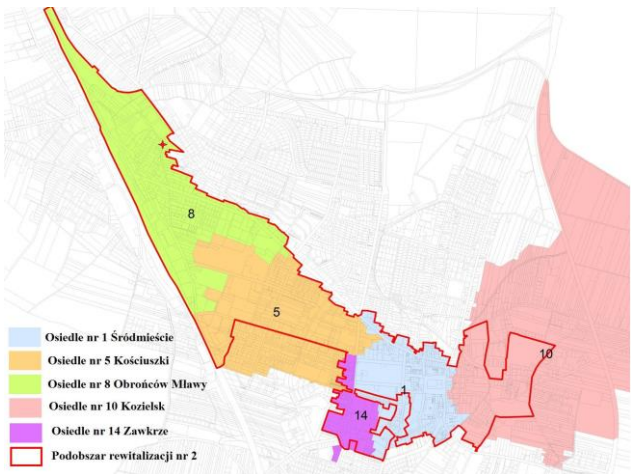

Podobszar 2 Os. Obrońców Mławy

Projekt nr 5 Ciepłej taniej Graniczna 84/2

- Wykonane prace to m.in.: ocieplenie budynku, izolacja fundamentów, przeprowadzenie przyłącza gazowego, remont klatki schodowej.
- Nakłady: 261 641,99 zł
- Rezultaty osiągnięte: zmiana źródła ogrzewania na ekologiczne, termomodernizacja budynku.

Rok 2016

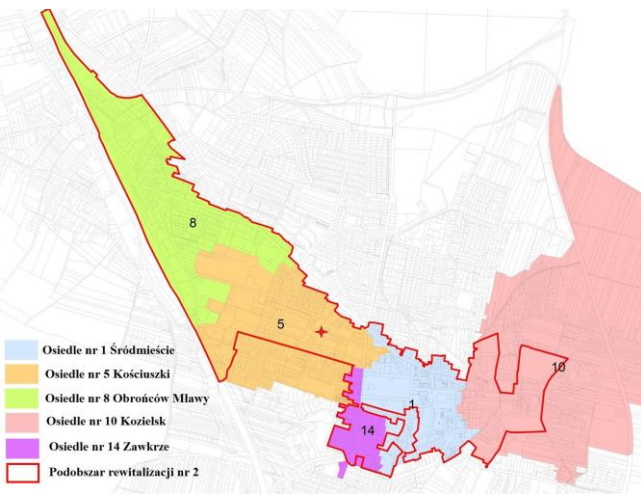
Rok 2022

Podobszar 2 Os. Kościuszki

Projekt nr 22 Słowackiego 5 po zmianach

- Wykonane prace to m.in.: wymiana pokrycia dachu, wykonanie izolacji termicznej, odnowienie elewacji budynku.
- Nakłady: 207 900 zł
- Rezultaty osiągnięte: poprawa estetyki, kompleksowy remont budynku.

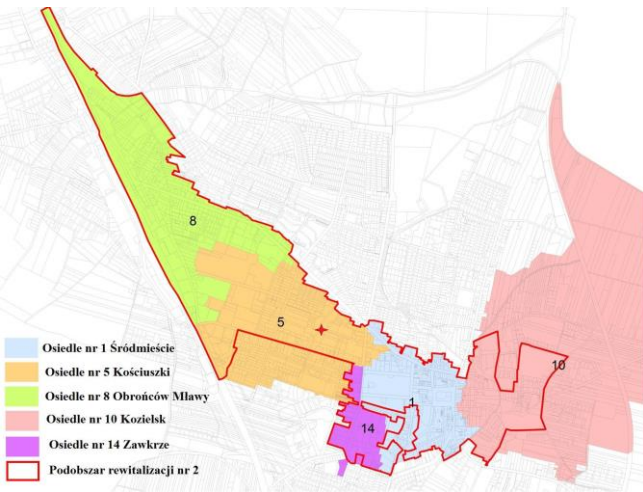

Rok 2016

Rok 2022

2016

Podobszar 2 Os. Śródmieście „Ciepłej taniej Płocka 11/13” - projekt nr 7;

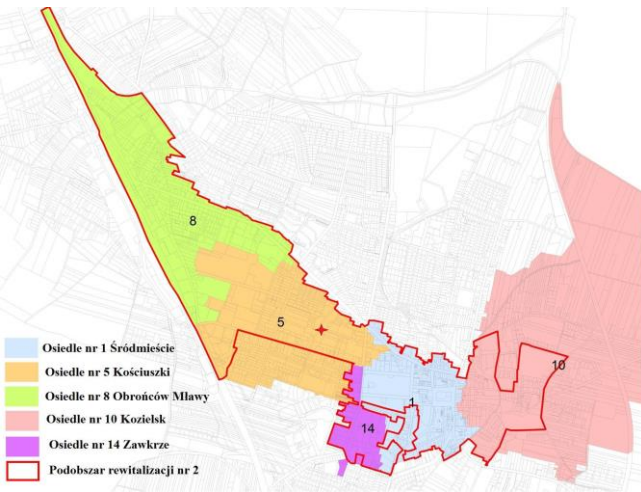
- zakończono –wykonanie 100%
- Nakłady: 225 293,87 zł
- Rezultat: 1) Wzrost obiektów mieszkalnych, których estetyka poprawiła się 2) Poprawa estetyki obszaru rewitalizacji

2022

Podobszar 2 Os. Śródmieście – „Ciepłej taniej Płocka 5/7” - projekt nr 6 zakończono – wykonanie 100%

- Nakłady: 80 000 zł kredyt remontowy
- Rezultat: : Liczba obiektów mieszkalnych, których estetyka poprawiła się – 1 Poprawa efektywności energetycznej -oszczędności w kosztach ogrzewania

2016

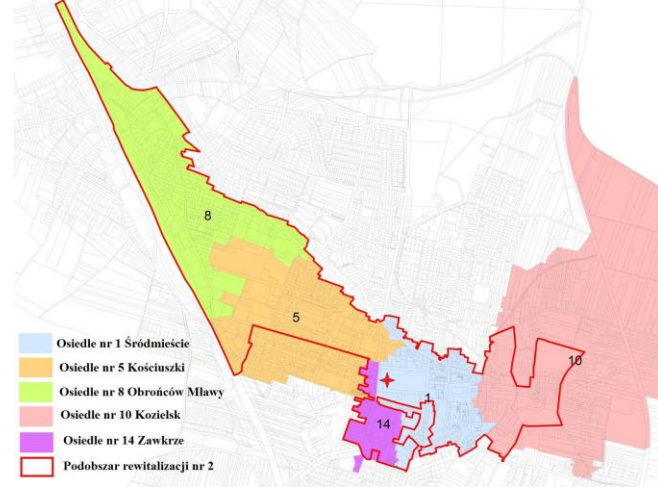
2022

Podobszar 2 Os. Śródmieście – Park Miejski

Projekt nr 15 "Popówka"

- Wykonane prace: rozbudowa, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania w tym m.in.: wymiana solarki okiennej i drzwiowej, nowego dachu, dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Nakłady: 1 971 758,82 zł
- Rezultaty osiągnięte: Obiekt realizuje cele publiczne – przeniesiono dwa wydziały Urzędu Miasta oraz stworzono sale ślubów z dodatkowym pomieszczeniem.

Rok 2016

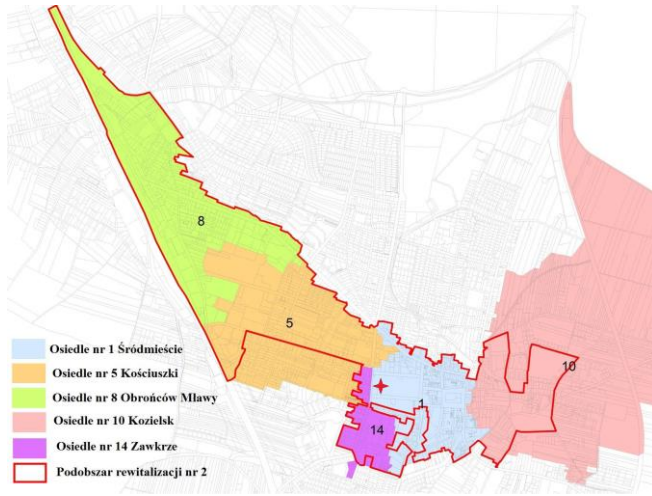
Rok 2022

Podobszar 2 Os. Śródmieście – Park Miejski

Projekt nr 14 **Park aktywnych** - za odnowionym budynkiem „popówki”

- Wykonane prace to m.in.: budowa dróg i placów, oświetlenie, wyposażenie placu zabaw i siłowni, ogrodzenie wewnętrzne, nasadzenia.
- Nakłady: 956 508,93 zł
- Osiągnięto 100% wskaźników.

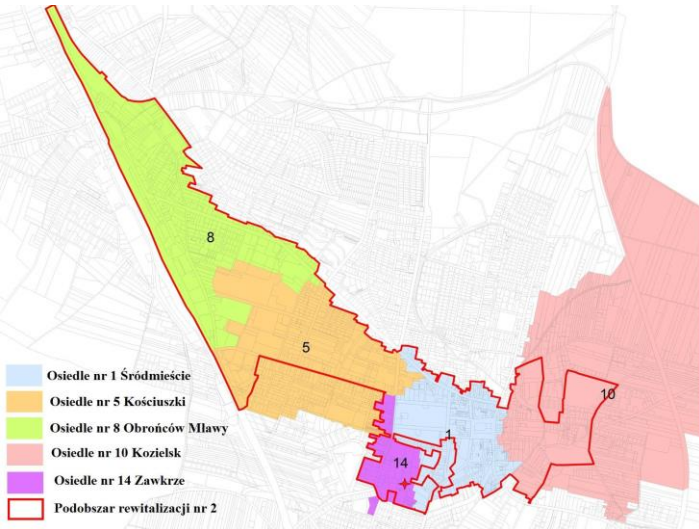

Podobszar 2

Os. Zawkrze – ul. Sienkiewicza 15/13

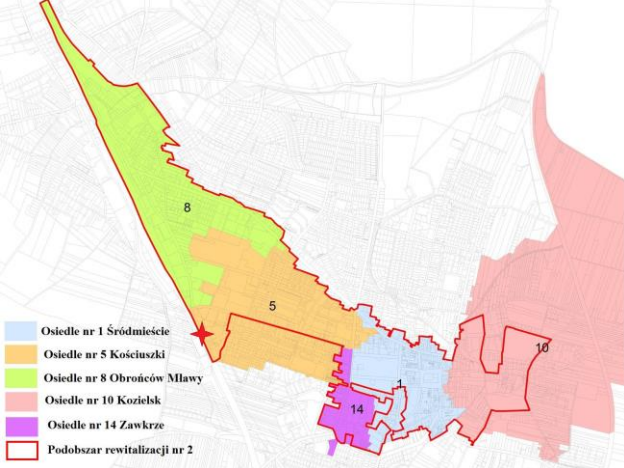
Realizacja przedsięwzięcia pn. „Dzienny Dom Seniora” nie jest projektem dosłownie ujętym w GPR, niemniej realizowanym w odpowiedzi na projekt nr 18 "Punkt wsparcia dla seniorów"

Rok 2022 – obiekt zagospodarowany (wynajem lub zakup) oraz świadczone w budynku usługi opieki senioralnej.

Rok 2016 - pustostan

Podobszar 2

Os. Kościuszki

Budowa drogi gminnej – Aleja Św. Wojciecha

Przedsięwzięcie nie jest projektem ujętym i realizowanym w ramach GPR, jego realizacja przyczyniła się do poprawy jakości życia na obszarze rewitalizacji.

Rok 2016

Rok 2022

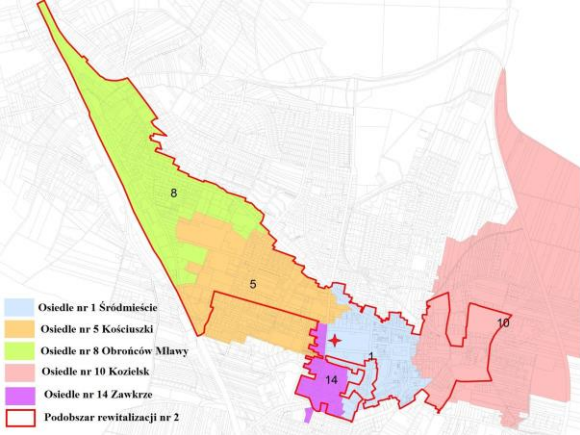

Podobszar 2

Os. Śródmieście – Park Miejski

Przebudowa estrady w Parku Miejskim

Przedsięwzięcie nie jest projektem ujętym i realizowanym w ramach GPR, jego realizacja przyczyniła się do poprawy jakości życia na obszarze rewitalizacji.

- **Osiągnięty rezultat: Odnowiony obiekt zapewni większe bezpieczeństwo i estetykę podczas plenerowych imprez i wydarzeń publicznych.**
- Wykonane prace: remont zadaszenia sceny oraz estrady – z uwzględnieniem właściwego odprowadzenia wód. Naprawa tynków i okładzin oraz dostawa i montaż dwustronnej tablicy informacyjnej, na której w przyszłości będzie eksponowany program organizowanych imprez.
- Koszt przebudowy estrady wyniósł 196 094,44 zł.

Podobszar 1 - Jeziorko na Krajewie

Teren z potencjałem rozwojowym, do tej pory zlikwidowano niszczący niebezpieczny pomost oraz nieatrakcyjną ścianę betonową z murem.

Rok 2016

Likwidacja pomostu i ściany betonowej.

Ocena realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji

Realizacja celów strategicznych

Cel strategiczny 1. Wsparcie w rozwiązywaniu problemów społecznych oraz przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk.

W ramach realizacji celu 1 przyjęto 5 kierunków działań, które skoncentrowane zostały na wsparciu grup wykluczonych, aktywizacji społecznej, zawodowej, przeciwdziałanie przestępczości i przemocy oraz polityce prorodzinnej i spowolnieniu depopulacji. Należy zaznaczyć, iż w świetle wszystkich wyznaczonych wskaźników, te przypisane do celu pierwszego w ogólnej ocenie rokuują najgorzej, w dwóch z nich zanotowano tendencję spadkową, w dwóch - nie nastąpiła zauważalna zmiana lub tendencja była zmienna. Oceniając realizację pierwszego celu strategicznego, należy wziąć pod uwagę fakt, iż zrealizowane do tej pory przedsięwzięcia miały charakter inwestycyjny, a nie miękki, co mogło mieć wpływ na wskaźniki realizacji celu. Z drugiej jednak strony w mieście realizowane są działania spoza przedsięwzięć przyjętych w GPR, które nakierowane są na rozszerzania oferty działań społecznych, o charakterze integracyjnym i pobudzających aktywność społeczną mieszkańców. W opiniach badanych osób, w mieście realizowanych jest wiele form wsparcia sprzyjających zmniejszeniu natężenia negatywnych czynników społecznych.

Cel strategiczny 2. Podniesienie poziomu aktywności gospodarczej w obszarze rewitalizacji.

Cel strategiczny nr 2 nastawiony jest na działanie w kierunku zwiększenia aktywności gospodarczej poprzez promocję przedsiębiorców prowadzących działalność w obszarze rewitalizacji oraz wzrost liczby prowadzonych działalności gospodarczych w obszarze rewitalizacji. W jeden z dwóch wyznaczonych wskaźników realizacji celu drugiego zauważono regresję. Natomiast drugi wskaźnik, który uległ poprawie prezentuje wzrost liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców prowadzących działalność gospodarczą w obszarze rewitalizacji, w roku 2015 wartość ta wynosiła 12,11, a w roku 2021 – 15,41. Na uwagę zasługują podjęte działania o charakterze promocji przedsiębiorców, takie jak projekt 12 „Jarmark św. Wojciecha”. W opiniach osób biorących udział w badaniach jakościowych, trudność w realizacji celu 2 wynika między innymi z okresu pandemicznego, w trakcie którego wiele działań promocji przedsiębiorców nie mogło być realizowanych.

Realizacja celów strategicznych

Cel strategiczny 3. Podniesienie jakości środowiska naturalnego.

Trzeci z celów strategicznych skoncentrowany jest na zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń powietrza, podniesieniu poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców oraz dostępności do ekologicznych technologii. W oparciu o zgromadzony materiał można wskazać, iż realizacja celu 3 znajduje się na wysokim poziomie, w każdym ze wskaźników odnotowano poprawę. Na uwagę zasługują działania dotyczące podnoszenia poziomu świadomości ekologicznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji, a także nowe proekologiczne kierunki kształcenia w szkołach średnich. Uczestnicy badań jakościowych potwierdzali duże zainteresowanie mieszkańców działaniami edukacyjnymi z zakresu ekologii, odpowiedzialnego palenia w piecach, czy odnawialnych źródeł energii, co wskazuje na konieczność kontynuowania działań w kolejnych latach.

Cel strategiczny 4. Poprawa warunków funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.

Realizacja celu strategicznego nr 4 nastawiona jest głównie na poprawę estetyki obszaru rewitalizacji oraz podniesienie dostępności przestrzeni publicznych poprzez wzrost liczby obiektów, których wygląd zewnętrzny uległ poprawie, a także zagospodarowanie i uporządkowanie miejsc publicznych. Zdiagnozowana konieczność poprawy warunków funkcjonalno-przestrzennych jest sukcesywnie realizowana. Przeprowadzone zostały działania polegające na modernizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych i terenów wokół nich oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych. Na uwagę zasługują takie projekty jak „Park Aktywnych” oraz projekt nr 15 „Popówka”. Powołując się na powyższe oraz projekty takie jak „Serce Miasta”

i „Ciepłej, taniej Płocka 11/13” realizację celu 4 można ocenić pozytywnie.

Cel strategiczny 5. Podniesienie poziomu technicznego obiektów i infrastruktury na obszarze rewitalizacji.

Cel strategiczny 5 nastawiony jest na podniesienie jakości, funkcjonalności i dostępności obiektów użyteczności publicznej, poprawę warunków mieszkaniowych, jakości energetycznej budynków i estetyki obiektów zabytkowych. Założenia celu 5 realizowane są przez działania takie jak modernizacja budynków użyteczności publicznej oraz dostosowanie ich do potrzeb osób niepełnosprawnych, termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej czy modernizacja obiektów zabytkowych. Cel ten realizowany jest w najbardziej zauważalny sposób, a wszystkie badane wskaźniki odnotowały poprawę. Przykładami udanych realizacji są między innymi projekt nr 4 „Ciepłej taniej Graniczna 84/1”, „nr 5 Ciepłej taniej Graniczna 84/2”.

Ocena według przyjętych kryteriów ewaluacyjnych

TRAFNOŚĆ

Pierwszym z przyjętych kryteriów ewaluacyjnych było kryterium trafności. Zgodnie ze zgromadzonymi danymi, podjęte dotychczas przedsięwzięcia napotkały na pozytywny odbiór. Pozytywnie ocenia się również założone kierunki działań, co pozwala stwierdzić, iż perspektywicznie należy zachować założone kierunki projektów rewitalizacyjnych. Ponadto przekonanie o trafności założeń GPRMM potwierdzają uczestnicy badań jakościowych, potwierdzający duże zainteresowanie oraz oddziaływanie i oczekiwanie społeczne zmianami jakie zaszły w obszarze rewitalizacji – w szczególności na terenie realizacji zadań w Śródmieściu Mławy – rewitalizacja przestrzeni publicznych, działania na rzecz oferty kulturalno-rozrywkowej (projekty zrealizowane w Parku Miejskim), estetyzacja przestrzeni publicznych (przestrzenie wokół pawilonu handlowego), czy poprawa jakości powietrza poprzez termomodernizację budynków.

SKUTECZNOŚĆ

Kryterium skuteczności sprowadza się do odpowiedzi na pytanie czy osiągnięte rezultaty odpowiadają przyjętym założeniom? Z uwagi na śródkresowy charakter oceny trudno jednoznacznie określić czy osiągnięta zostanie pełnia założonych rezultatów. Należy jednak na podstawie zebranych danych (statystycznych, wyznaczonych wskaźników) stwierdzić, że zmiany zachodzące w obszarze rewitalizacji są zdecydowanie zauważalne. Wiele przedsięwzięć zostało w pełni lub częściowo zrealizowanych, ale na pełne efekty oraz ich ocenę należy jeszcze poczekać. Wartości wskaźnikowe dotyczące realizacji celów GPRMM świadczą o progresywnym charakterze efektów podjętych działań. Negatywne na skuteczność założeń GPRMM wpłynąć może jedynie porzucenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych wpisanych do dokumentu, przez podmioty prywatne. Znaczna część tych przedsięwzięć nie została do tej pory rozpoczęta i prawdopodobnie nie zostanie w terminie zrealizowana. Należy zatem rozważyć zasadność utrzymywania zapisów GPR odnoszących się do nierealizowanych przedsięwzięć, zgłoszonych przez partnerów rewitalizacji.

Ocena według przyjętych kryteriów ewaluacyjnych

EFEKTYWNOŚĆ

Kolejnym kryterium ewaluacji, była efektywność, która zmierza do pozyskania informacji o tym, czy zakładane cele osiągnięto najniższym możliwym kosztem? Śródkresowy charakter ewaluacji powoduje, iż nie wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały już zrealizowane, a także nie sposób przewidzieć, czy w przewidzianym czasie realizacja GPRMM osiągnie pełny skutek. Jednakże na uwadze należy mieć fakt, iż przy planowaniu GPRMM uwzględniono możliwość finansowania przedsięwzięć z wielu równoległych źródeł finansowania, w tym regionalnych i krajowych środków europejskich. Niestety, zdecydowaną większość zrealizowano ze środków zabezpieczonych w budżecie miasta lub partnerów rewitalizacji, a także z kredytów i środków z programu Nasz Dom. Można zatem zakładać, że realizacja założeń GPRMM odbywała się przy utrzymaniu zasady optymalizacji wydatków, bez konieczności nadmiernego obciążania budżetu miasta.

UŻYTECZNOŚĆ/ ODDZIAŁYWANIE

Kryterium użyteczności zmierza do uzyskania odpowiedzi na pytanie czy efekty programu są korzystne dla różnych grup odbiorców? W chwili realizacji badania ewaluacyjnego trudno o jednoznaczną odpowiedź na to pytanie, gdyż wiele z podjętych do tej pory przedsięwzięć rewitalizacyjnych, to przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym (projekty twarde), których efekt wpływu na odbiorców, mierzyć można będzie dopiero po dłuższym okresie czasu. Z wypowiedzi uczestników procesu badawczego wynika jednak, że miasto w sposób istotny się zmienia, a podjęte działania rewitalizacyjne dostarczają odpowiedzi na zdiagnozowane problemy. Zmiany te są zauważane przez mieszkańców i w sposób istotny zmieniają ofertę miasta, pod względem estetycznym, oferty kulturalno-rozrywkowej oraz możliwości prowadzenia działań dla ogółu mieszkańców (bez względu na płeć i wiek) obszaru rewitalizacji.

TRWAŁOŚĆ

W odniesieniu do kryterium trwałości należy wskazać, iż znaczna część podjętych przedsięwzięć albo została już zrealizowana, albo znajduje się na etapie realizacji, zatem istnieje duża szansa na to, iż ich efekty utrzymają się przez długi okres po zakończeniu realizacji założeń GPRMM. Jedynie projekty związane z aktywizacją mieszkańców, mogą być mniej trwałe, co wynika głównie z charakteru projektów społecznych. Duża część z nich w celu utrzymania oczekiwanej trwałości wymagała będzie kontynuacji w kolejnych latach. W opiniach badanych osób, realizacja założeń Programu przyczyniła się do rozbudzenia oczekiwań mieszkańców w zakresie oferty społecznej, kulturalnej i rozrywkowej, a także potencjału instytucji publicznych i niepublicznych. Można zatem przewidywać, iż działania miały charakter długotrwały, także po zakończeniu realizacji GPRMM.

Wnioski i rekomendacje

Wnioski z analizy statystycznej i dotychczasowego wdrażania GPR

1.

Jednym z kluczowych problemów wpływających na monitorowanie wskaźników rewitalizacji, jest problem z dostępnością danych statystycznych, ich spójnością, aktualnością i sposobem agregacji. Zaproponowany w dokumencie system gromadzenia danych okazał się niepraktyczny, czasochłonny i skomplikowany. Na etapie tworzenia dokumentu zaproponowanych zostało aż 27 wskaźników monitorowania celów rewitalizacji, wskaźniki dotyczące monitorowania zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji oraz wskaźniki dotyczące postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

2.

Duża część z przyjętych wskaźników wykracza poza zakres danych agregowanych przez Urząd Miasta. Dlatego podejmując próbę zgromadzenia danych wskaźnikowych czy to do monitoringu rocznego, czy okresowego 3-letniego, pojawia się konieczność zwracania się o dane do instytucji, które nie zbierają systematycznie danych na temat zmian w obszarze rewitalizacji, przez co trudno jest w wielu miejscach o jednoznaczną ocenę efektów wdrażania przyjętych założeń. Dlatego sugeruje się modyfikacje i uproszczenie listy wskaźników objętych monitoringiem, w taki sposób, aby była to procedura prostsza i mniej czasochłonna, a także pozwalająca na jednoznaczną interpretację zachodzących zmian.

Wnioski z analizy statystycznej i dotychczasowego wdrażania GPR

3.

W Gminnym Programie Rewitalizacji wskazano 24 projekty podstawowe oraz 13 uzupełniających przedsięwzięć. Zgodnie z danymi na dzień 31 grudnia 2021 przystąpiono do realizacji 14 z zaplanowanych przedsięwzięć podstawowych, przy czym 10 zostało zakończonych, a 4 są w trakcie realizacji. Jednocześnie aż 9 z 24 projektów rewitalizacyjnych nie zostało rozpoczętych lub zostało wycofanych z realizacji, jednakże są to głównie projekty zgłoszone do realizacji przez podmioty prywatne.

4.

Głównymi przyczynami nie podjęcia realizacji lub wycofania z realizacji projektów są problemy finansowe – trudność w zabezpieczeniu niezbędnych środków lub uzyskania dofinansowania.
W przypadku dwóch projektów, wstrzymanie rozpoczęcia realizacji nastąpiło w skutek braku komunikacji oraz informacji ze strony realizatora przedsięwzięcia.

5.

Poziom wdrażania przyjętych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wskazuje, że dotychczasowe tempo prac nie niesie ryzyka wypełnienia zobowiązań przyjętych w dokumencie – przynajmniej po stronie przedsięwzięć zgłoszonych i realizowanych przez Miasto Mława. Inaczej temat ten wygląda w przypadku przedsięwzięć realizowanych przez pozostałe podmioty zgłaszające przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Prawdopodobnie część z nich nie zostanie zrealizowana. Sytuacja ta wskazuje na konieczność modyfikacji założeń przedsięwzięć rewitalizacyjnych przez Miasto Mława – wskazanie nowych przedsięwzięć do realizacji oraz wykreślenie, lub modyfikację przedsięwzięć zagrożonych niezrealizowaniem wskazanych przez partnerów rewitalizacji.

Wnioski z analizy statystycznej i dotychczasowego wdrażania GPR

6.

W zestawieniach dotyczących realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, brakuje informacji na temat progressu w realizacji przedsięwzięć uzupełniających. Dane te nie są w ogóle agregowane, ze względu na brak sprawozdawczości ze strony podmiotów zewnętrznych względem Urzędu Miasta zgłaszających przedsięwzięcia. Należy rozważyć modyfikację listy przedsięwzięć uzupełniających.

7.

Co istotne należy zwrócić uwagę na fakt, iż charakter zrealizowanych do tej pory przedsięwzięć rewitalizacyjnych, to przedsięwzięcia głównie inwestycyjne, a nie przedsięwzięcia społeczne. Co prawda realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych odpowiada potrzebom miasta i mieszkańców, o czym świadczą korzystne zmiany we wskaźnikach rewitalizacji i wypowiedzi uczestników badań, jednakże trudno jednoznacznie określić, w jaki sposób one mogą przyczynić się do poprawy na obszarze rewitalizacji występujących zjawisk negatywnych o charakterze społecznym – wykluczenie, niepełnosprawność, niski poziom przedsiębiorczości etc. W razie aktualizacji dokumentu należy rozważyć przyjęcie dodatkowych przedsięwzięć o charakterze społecznym/pozainwestycyjnym.

Wnioski z analizy statystycznej i dotychczasowego wdrażania GPR

8.

Biorąc pod uwagę dane związane z monitorowaniem poziomu realizacji celów strategicznych można wskazać, że w większości badanych wskaźników związanych z monitorowaniem celów strategicznych, obserwowana jest poprawa wartości przyjętych zmiennych. Można zatem przyjąć, że poziom realizacji celów założeń GPRMM jest prawidłowy. O poprawie w zakresie przyjętych celów strategicznych, świadczą także wypowiedzi uczestników badań jakościowych i wypowiedzi mieszkańców. Jednocześnie w mieście nadal obserwowany jest problem związany z depopulacją i starzeniem się społeczności lokalnej, dotyczącym w szczególności obszarów rewitalizacji, co częściowo wynika z migracji osób młodych. Trend ten mimo podjętych działań rewitalizacyjnych, nie został wyhamowany.

9.

W odniesieniu do przyjętych kryteriów ewaluacyjnych oraz wyników przeprowadzonych badań jakościowych można stwierdzić, że Gminny Program Rewitalizacji Miasta Mława prowadzony jest w sposób prawidłowy i odpowiada na społeczne oczekiwania. Jednocześnie należy wspomnieć o głównie inwestycyjnym charakterze podjętej interwencji, która zmienia głównie wizualne oblicze obszaru rewitalizacji, lecz nie wprowadza zmian w obrębie funkcjonowania lokalnej społeczności – ograniczona liczba realizowanych projektów społecznych.

Rekomendacje zmian w dokumencie GPR oraz procesie rewitalizacji w Mieście

1.

Aktualizacja dokumentu GPR – biorąc pod uwagę poziom zaawansowania realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz osiągniętych wskaźników celów rewitalizacji, postuluje się aktualizację dokumentu GPRMM, z jednoczesnym wydłużeniem czasu realizacji jego założeń do roku 2030. Aktualizacja podyktowana jest przede wszystkim znaczącym zaawansowaniem stopnia realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, za których realizację odpowiada bezpośrednio Miasto Mława. Należy także rozważyć zasadność utrzymywania w dokumencie zapisów dotyczących przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgłoszonych przez partnerów rewitalizacji, którzy zaniechali ich realizację.

2.

Aktualizacja dokumentu GPRMM, przy jednoczesnym utrzymaniu obszaru rewitalizacji – jak wskazano powyżej, ze względu na poziom realizacji założeń GPRMM zaleca się aktualizację dokumentu, z jednoczesnym utrzymaniem zdelimitowanego obszaru rewitalizacji, ze względu na ograniczoną liczbę zrealizowanych na tym terenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz niepełną zmianę sytuacji społecznej obszaru. Ponadto w ramach zrealizowanych do tej pory przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zdecydowaną większość stanowią przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym. Konieczne będzie podjęcie działań o charakterze społecznym, które zminimalizują zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji.

Rekomendacje zmian w dokumencie GPR oraz procesie rewitalizacji w Mieście

3.

Szersze włączenie w działania rewitalizacyjne podmiotów publicznych – ze względu na ograniczoną liczbę zrealizowanych przedsięwzięć o charakterze społecznym, postuluje się szersze włączenie instytucji publicznych (w tym Muzeum, Miejski Dom Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i.in.) w realizację założeń GPRMM. Działania tych instytucji mogą przynieść nie tylko poprawę sytuacji społecznej na obszarze objętym rewitalizacją, ale także uzupełnić i nadać treść zrealizowanym przedsięwzięciom inwestycyjnym.

4.

Uwzględnienie rewitalizacji przestrzeni publicznych w strategii rozwoju miasta – działanie to miałyby na celu wpisanie potrzeb rewitalizacyjnych w zapisy kluczowych dokumentów strategicznych miasta, co podniosłoby rangę działań rewitalizacyjnych w mieście. Ponadto pozwoliłoby traktować rewitalizację zgodnie z duchem i literą ustawy o rewitalizacji, wprowadzając w mieście zmiany kompleksowe, nakierowanie na rozwiązywanie problemów społecznych, w powiązaniu z ich przyczynami gospodarczymi, środowiskowymi, technicznymi i przestrzenno-funkcjonalnymi.

Rekomendacje zmian w dokumencie GPR oraz procesie rewitalizacji w Mieście

5.

Wprowadzenia rozwiązania systemowego w zakresie monitoringu wskaźników - aktualna analiza ewaluacyjna wskazuje na mnogość wskaźników oraz bardzo duże trudności operacyjne związane z pozyskaniem danych wejściowych. Z ewaluacji wprost wynika, że prowadzenie monitoringu zgodnie z zapisami GPRMM wiąże się przede wszystkim z barierą pozyskiwalności danych dla podobszarów rewitalizacji, które statystycznie nie funkcjonują w praktyce agregowania danych przez samorząd lokalny. W związku z powyższym, jedynym realnym remedium na zwiększenie efektywności zbierania danych jest dokonanie zmiany systemowej w obrębie struktury samorządowej tzn. obligatoryjne zbieranie danych z uwzględnieniem na istniejące podobszary rewitalizacji w każdym obszarze działalności samorządu m.in. ewidencja ludności, działalność gospodarcza, planowanie przestrzenne etc. Istotne będzie także utworzenie wąskiego katalogu wskaźników przypisanych do celów, które umożliwią rzeczywiste monitorowanie zmian w rewitalizowanych obszarach.

6.

Aktywizacja Komitetu Rewitalizacji - na etapie aktualizacji / zmiany GPRMM należy uaktywnić Komitet Rewitalizacji jako podmiot uczestniczący na wszystkich etapach prac rewitalizacyjnych. Istotne będzie także szersze włączenie interesariuszy rewitalizacji w proces zmian w mieście – w tym seniorów, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, ale także instytucje publiczne, młodzież i in. Pozwoli to na szerokie zaangażowanie potencjału tkwiącego w środowiskach społecznych, których współpraca może przyczynić się do poprawy efektów osiągniętych działań rewitalizacyjnych.

**DELTA
PARTNER**

STOWARZYSZENIE
WSPIERANIA
INICJATYW
GOSPODARCZYCH

adres
43-400 Cieszyn
ul. Zamkowa 3a/1

+48 33 851 44 81
+48 33 851 44 82

WWW.DELTAPARTNER.ORG.PL

Dziękujemy Państwu za uwagę

SWIG Delta Partner